

2689

H O M I L E T I C I

2690

in loco sancto Quia in roma Tempore congruo quia in anno centesimo qui iubilaeus erat feliciter. quia in statu optimo, quia in statu prelationis qui est status perfectionis &c. Cetera omnia in locos communes abeunt. De Jobanne a Genstein plura Balbinus Miscell. Dec. I. L. 4. et Bob. doct. P. II. edit. Ungar. p. 139.

II. fol. 145. Continuantur varii rursus *Sermones* in quasdam *Dominicas*, *Isaiam* Prophetam, et aliqua Domini et Deiparae *Festa*, quos non dubito eidem *Conrado Stecken* adscribendos esse. Miscentur iis sub finem *Legendae Thomae Aquin. Cyrilli et Metudii, Gregorii M., Benedicti, Ambrosii, et Mariae Aegyptiacae.*

III. fol. 194. *Liber de duplici Milicia* hoc initio: *Duplex milicia agitur in hoc mundo una regis babilonis alia regis iberusalem. Rex babilonis cum suis est dyabolus cum vicijs Rex iberusalem et suus exercitus est christus cum virtutibus &c.* Singillatim deinceps *Vitia Virtutesque* iis oppositae depinguntur; sed in fine deficit *Opuſculum*, in cuius autore indagando operam lufi.

IV. fol. 221. *Sermones* duo, *in die Adalberti uel Zygismundi et de Corpore Christi.* Codicis hujus, ut plurimum aliorum jam recensitorum, possessor olim fuit *Sacerdos Bohemus Wenceslaus*; ita enim p. 2. fol. 204. subnotavit: *Rofſtus Preſſorovius* hos *sermones* perlexit precipue *librum de Duplici militia.*

DCCXXXI.

Codex chartaceus lat. Sec. ²⁴⁵
XV. Folior. 380. f. corrente calamo per duas columnas exaratus sequentia continet: I. *Matthiae Engelsball Sermones de Festis particularibus et de Communi Sanctorum* per totum annum. Praeit Index contentorum in quovis *Sermone*, cui superscriptum *Magister Mathyas Engelsball*, et subnotatum: *M^o CCCC XXXI. anno. Christianus Eybnperger.* Sequitur Elenchus alphab. quarundam vocum difficiliorum germanice redditarum, v. g. *Abſtractum geſtiret, gremliczt. Accio Vurcbunder cbraſt in der matery. Aetualiffimus all ſnellift uel all tuendift. Apprehenſio Das erſt aufbaſten der vernunft &c.* Demum ſuccedunt *Sermones*, quorum primus est in *Librum Generationis I. C. Matth. c. 1. Evangelium* ipſum ea die legi ſolitus cuius *Sermoni* praetextum est et quidem cum *gloſſa interlineari* proſus *ταυτολογία.* Ultimus habetur in *Festum Dedicationis Ecclesiae*, cui ſubſcriptum: *Anno &c. 27. pronunciatuſ.* Extitiffe *Noſtri* etiam *Sermones in Evangelia dominicalia* triplex ad calcem docet clauſula, quarum ultimam, utpote uberrimam, adjicio: *Expliciunt partes tres ſcilicet hyemalis et eſtivalis et de ſanctis ewangeliorum unacum Regiſtro ſecundum breuiarium patauienſe et ratiſbonenſe &c. pronunciatum per Reuerendum magiſtrum Mathyam Engelsball de ſtraubing oriundum, liberalium ar-*

M 3

cium

cium vniuersitatis pragen. magistrum pastorem parochialis ecclesie in Aychbach et rectorem scholarum inferioris Altach patauien. Dyoc. Anno Domini. M^o CCCCXXVII. proxima feria post festum Job. ante portam latinam finitum. Martino pp. quinto presidente Sigismundo Romanorum Vngarie Bobemie &c. Rege regnante Et heresi Hussitarum in bobemia immaniter crassante Ac reportatum (id est calamo exceptum) in scolis prescriptis magistri scilicet Matbie engelsball. Nihil de hoc Poffillatore fontes nostri.

II. fol. 140. sequitur absque titulo et Autoris nomine *Compendium Theologicae Veritatis* illud, cuius versionem teutonicam dedimus Cod. CCCXXI. et quo Lector se referat. Initium Prologi: *Veritatis theoloyce sublimitas cum sit superni splendoris radius &c.* Operis: *Deum esse multis modis ostenditur &c.* Agitur de hoc Opere, ut monuimus, in *Scriptt. Ord. Praed. T. I. p. 470.* sed nulla ibi fit mentio operae, quam illi impendit *Thomas Dornberg de Memmyngen Decretorum artiumque liberalium doctor Et consultatus insignis ciuitatis Spirensis aduocatus*, qui multorum, ut ait, *studioforum clericorum precibus pluries instigatus* luculentum ei materiarum *Indicem* alphabeticum praetexuit, unde factum, ut a quibusdam opus ipsum perperam ei adtribueretur. Indicem hunc in editione, quam *Spirenses Petri Drach* sen. cenleo, f. a se anno 1473. in *vigilia Sancti Bartholo-*

mei Apostoli perfectum et completum fuisse testatur, unde rursus quidam Bibliographi eam nimis fidenter illi anno adfixere. Cum hac porro editione collatus *Codex* noster eam in fine libri VII. et *ultimi* longo quatuor paene columnarum loco ex *Anselmi Cantuar.* *Proslogio* deprompto excedit, quem tamen fortasse non nisi *Librarius* adfuit. Subscriptus est illi annus 1456. et adnexus *Capitum Index* hoc rubro: *Incipit Registrum Summe sancti thome theologicæ veritatis.* Sed *Hugonis Argentinensis* dicere debebat, ut jam observatum ad *Cod.* supra cit.

III. fol. 255. *Decem precepta Magistri Hainrici de bassia.* Initium: *Primum preceptum est Non adorabis deos alienos &c.* Quod quidem respicit personam patris &c. Finis: *Quod vinum nobis meritis gloriose virginis Marie prestare dignetur eius filius benedictus qui cum patre &c.* Subscriptum: 1456. Cod. CCCCXV. vidimus ejusmodi *Expositionem Decalogi* inter *Henticum de Hassia* et *Henricum de Vrimaria* controversam, sed testimonio plurium posteriori adferendam. Itaque praesentem hanc priori cedamus.

IV. fol. 283. p. 2. *Brevior Decalogi Epitome* sine titulo, quae infit: *Preceptum Domini primum quod attinet ad deum &c.* et finit: *concupiscentiam corruptam qualemcumque.*

V. fol. 284. p. 2. *Speculum Sacerdotum*, quod incipit: *Istud est speculum clarum nobile et pretiosum ipsorum sacerdotum in quo*
et

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4153

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2693

HOMILETICI.

2694

et fulgent et representantur aliqua utilia speculanda circa baptismi eucharistie et penitentiae sacramenta. Opportuna rudium aevi illius Sacerdotum institutio minuta quaeque circa Sacramentorum administrationem persequens, data, ut ad calcem, constancie die sabbati XI. mensis decembris anno primo (1417) pontificatus nostri M (artini) quinti. Additum: 1456. Christianus Eymperger. Quae Librarii sunt; Opusculum enim ad Hermannum de Schildis Exem. Aug. pertinet, ut Cod. DCXLVI.

VI. fol. 291. absque titulo: Nicolai de Hanapis Galli O. P. Episcopi primum Aconensis, dein Patriarchae Hierosolymitani mortui a. 1291. Virtutum vitiorumque Exempla ex utroque Testamento ordine alphabetico in Titulos digesta, olim Guilelmo Peraldo erronee tributa, quin inter Bonaventurae Opera T. VII. edit. Lugd. 1668. f. p. 434. sub nomine Biblia Pauperum, mutato tamen ordine, recepta. Titulus I. De adoracione et cultu incipit: Factum est ut offerret Cayn de fructibus terre domino &c. Ultimus de zelo indiscreto sic finit: Testimonium quidem perhibeo illis sed non secundum scientiam. Clausula: Explicit liber de exemplis sacre scripture compositus a fratre Nicolao de Hanapis ordinis predicatorum. Finis huius operis Anno domini 1456. In vigilia vigilie Natalis christi Amen. In Sächsen. Quod est oppidum Austriae super. Adjecta est Tabula Titulorum, et alia

quaedam nullius momenti sequuntur. De Autore et operis nostri editionibus agitur in Scriptt. O. P. T. I. p. 422. unde observo in pluribus ibidem citatis Exemplaribus haberi Praefationem, et primum esse Caput de Miraculis, quod nobis ordine 45. est.

DCCXXXII.

Codex chartaceus lat. boh. 494
Sec. XV. Folior. 168. 4. currenti calamo scriptus est Collectio Sermonum de Festis Domini, B. V. et Sanctorum, aliquot item Dominicis initio ducto ab Adventu, et Sermone in illud Luc. I. Missus est angelus Gabriel &c. qui incipit: Aqua frigida anime scienti et nuncius bonus de terra longinqua &c. In Bohemia compositos fuisse probant cum Glossae plurimae Gentis illius lingua interspersae, tum Nota ad fol. 69. p. 2. S. (Sacerdos Wencesl.) Rossius pressorouius habuit librum Ab anno domini 1516. et scripsit (hanc scilicet Notam) 1551. In Dub (Prov. Boleslav.) Ciuitate parua. Atque hic idem, quibus Festis apta essent Evangelia Sermonesque ex iis deducti, passim marginibus adscripsit. Inter alia Evangelium in Festis Confessorum non Pontificum legi solitum, Luc. c. 12. Sint lumbi vestri praecincti &c. ridicule Evangelium Lumborum appellat. Autorem Sermonum extitisse Regno turbis Hussiticis conflagrante, ex iis fol. 39. verbis liquidum fit: Sicut et nunc multi mali christiani persequuntur multiplici